

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. אורי גולדמן, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 568 יום ה' 10 בפברואר 2011

השבוע בגיליון

ועדת הכספים: אושר התיקון להגדלת היצע דירות // הצעת חוק חישוב מס נפרד לבני זוג
הקוזק הירוק

מע"מ – עבר בעייתי במע"מ לא מונע רישום אדם כעוסק מורשה //
עליון – לא די בנימוק שביתת הפרקליטים למתן הארכת מועד //
עליון – הפחתת שכ"ט לתובע בתובענה ייצוגית נגד הרשות שנדחתה //
עו"ד מחיפה הורשע בהעלמת כ- 8.5 מיליון ₪ // כתב אישום חמור כנגד חברת
אשבל // ועדת הכספים נגד העברת מידע // טבע נגד רשות המסים

עדכונים מהשטח

מאמר פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

ועדת הכספים: אושר התיקון להגדלת היצע הדירות

◆ בעניין הפחתת שיעורי מס שבה על מכירת קרקעות לבניית מגורים נקבע שהתנאי להפחתת המס: השלמת בניית 8 יחידות דיור או סיום 80% מהדירות למגורים תוך 36 חודשים ממועד המכירה (השלמת בנייה כוללת קבלת טופס 4). המוכר יוכל לבחור: לשלם את כל המס ובסיום התהליך לזכות בהחזרים בגובה הפחתת המס או לשלם 20% ממס השבח בלבד בעת המכירה ע"י הגשת ערובה בנקאית. תחולה- החל מה- 15.11.2010 – עד סוף 2011

◆ בעניין הפטור ממס שבה על מכירת דירות להשקעה במהלך שנתיים (2011-2012), נקבע שהפטור יחול על דירות בשווי עד 2.2 מיליון ₪. כן יחול הפטור עד 2 דירות בלבד. התחולה- החל מה- 1.1.2011 – עד סוף 2012
◆ הצעת החוק אושרה פה אחד.

◆ ביום 8.2.11 אישרה ועדת הכספים את הצעת חוק מיסוי מקרקעין (הגדלת ההיצע של דירות, כצעד ראשון בפתרון מצוקת הדיור.

◆ הרחבת הפטור על דירה ראשונה אושרה ומדרגות מס הרכישה על דירה ראשונה יהיו: עד 1,350,000 ₪ - 0%; מ- 1,350,000 ₪ - 1,601,210 ₪ - 3.5%; ומעל לכך - 5%. תחולה- החל מה- 21.2.2011 – עד סוף 2012

◆ בנושא העלאת מס הרכישה על רכישת דירות להשקעה, הוחלט שלא יחול רטרואקטיבית, כך שעסקאות שכבר בוצעו, לא תפגענה מההחמרה. בעקבות ההעלאה, מדרגות המס יהיו: על חלק השווי שעד מיליון ₪ - 5%, על חלק השווי בין מיליון ₪ ל- 3 מיליון ₪ - 6% ועל חלק השווי מעל ל- 3 מיליון ₪ - 7%. תחולה- החל מה- 21.2.2011 – עד סוף 2012

הצעת חוק חישוב מס נפרד לבני זוג

חדשים" יבוא "לסכום המרבי הקבוע בסעיף 121(א)(2)".

◆ בדברי ההסבר נכתב, כי על פי המצב החוקי הקיים נשים העובדות יחד עם בני זוגן ומהוות נדבך מרכזי בפעילות העסק נאלצות, להסתפק בשכר הנמוך משכר המינימום. שאינו מהווה תגמול ראוי על עבודתן. מצב זה יוצר הפליה במהות החוק ועוול היסטורי מתמשך, היות והשכר אינו מהווה תגמול ראוי על עבודתן. מוצע לתקן את סעיפים 66(ד) ו-66(ה) לפקודת מס הכנסה ולאפשר לבני זוג חישוב מס נפרד עד לסכום הקבוע בסעיף 121(א)(2), דהיינו מדרגת המס הגבוהה ביותר, ללא צורך בהוכחה של אי תלות במקורות הכנסותיהם. כן מוצע כי חישוב מס נפרד לגבי הכנסות גבוהות יותר יתאפשר רק אם בני הזוג יוכיחו לפקיד השומה, כי אין תלות בין מקורות ההכנסה שלהם.

◆ ביום 25.1.11 הונחה על שולחן הכנסת ע"י ח"כ רונית תירוש, ציון פיניאן ואח' הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (חישוב מס נפרד לבני זוג), התשע"א-2011.

עפ"י ההצעה, יתוקן סעיף 66 לפקודת מס הכנסה, כך שבסעיף קטן (ד), במקום "ולא יראו הכנסת בן הזוג האחד כאמור אם היא באה, בין השאר, מאחד מאלה:" יבוא "או אם הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי הכנסת בן הזוג האחד היא מעסק או משלח יד בשליטת בן הזוג השני או שני בני הזוג והכנסת כל אחד מבני הזוג מקורה בתפקיד מוגדר ונחוץ לפעילות ולכל אחד מהם נקובה הכנסה מוגדרת; לעניין זה, "תלות במקור ההכנסה של בן הזוג" – כל אחד מאלה:"; כאשר מוצע עוד כי בסעיף 66(ה), במקום "סכום של 42,000 שקלים

הקוזק הירוק נדב הכהן, רו"ח רוז'נסקי, הליפי, מאירי ושות'

◆ אנחנו היינו שמחים אילו במקום הדיון על גובה סכום שווי השימוש ברכב, שעליו אומר בהמשך כמה מילים, הייתם דוחים את התיקון המוצע ובוחנים חשיבה מערכתית אחרת, כי התקנות הללו **מעוותות מעיקרון וגורמות לבזבוז, לתסכול, לשריפת דלק ולפקקים (!)**

◆ גם לגופו של עניין אין אנו חושבים כי השינוי המוצע בתקנות הינו מבורך, זאת משום, כי קביעת שווי השימוש לפי קבוצות הרכב (השיטה הנוכחית) איננה טובה דיה, אבל יש בה לפחות וודאות.

השינוי המוצע יוליך למצב בו לעובדים לא יהיה מושג כיצד מחושב שווי השימוש ברכב. זה לא יהיה לפי המחיר המקורי של הרכב, אלא לפי מין שווי סינתטי, שמשתנה בכל שנה כשהוא צמוד למדדים מסוימים ולכל מיני חישובים מסובכים, שחשבי השכר לא יהיו מסוגלים לבצע.

זה יהפוך לזוועה, זה יהיה סיוט וגם יגרום אפליה בין העובדים, כי עובד שיקבל רכב מודל 2009 ישלם סכום אחד, ועובד שיקבל מודל 2010 (של אותו רכב) ישלם סכום אחר. זאת מבוכה רבתי, והשינוי המוצע אינו שווה בצער המלך.

◆ כאשר עובד ומעביד יתנו הצהרה משותפת, שעיקר השימוש ברכב הוא לצרכי העבודה, צריך לחייב את העובד רק בשליש משווי השימוש ברכב. יש מנגנון כזה בחוק מע"מ, ואנחנו מציעים להנהיג מנגנון כזה גם כאן, תוך הטלת עונשים חמורים על אלה שיעשו בכך שימוש לרעה.

◆ רבותי, יש מדריכים חקלאיים שנוסעים עם הרכב למקומות מרוחקים מדי יום, יש טכנאים, יש אנשים שנוסעים ברכב 80% מהקילומטראג' לצרכי עבודה; לא כולם מנהלים, שנוסעים במכוניות יקרות ונוצצות..."

◆ עד כאן הדברים שנאמרו על ידי באותה ישיבה, ועוד הוספתי, כי שמי מעיד עלי שאני בן כהן (ולא בן נביא) אך אילו הייתי בן נביא הייתי אומר לחברי ועדת הכספים להימנע מאישור התקנות, כי יצא שכרנו בהפסדנו.

◆ לרוע המזל, דברי לא נפלו על אוזניים קשובות, והמשמעת הקואליציונית עשתה את שלה.

נחמה פורתא מצאתי עתה בבקשה לאישור תובענה מנהלית כתובענה ייצוגית, שהוגשה לאחרונה ע"י עוה"ד כדר משה ואמנון סמרה, מטעמו של פארגיאן (משה) סראוס, נגד מדינת ישראל, רשות המסים.

◆ המבקש, שכיר בחברה ארצית ידועה, הוא טכנאי מעליות שומר שבת, המשתמש ברכב הצמוד שקיבל (טנדר פיגיו) בעיקר לצרכי העבודה, מבקש מבית המשפט להורות למשיבה לתקן את שווי השימוש שנקבע לו, ולהורות לה על השבת סכומי המס, שנגבו על ידה ביתר.

◆ ימים יגידו, אם מה שלא הושג בדרכי נועם יושג באמצעות בית המשפט, ובא לציון (ולאיכות הסביבה) גואל.

◆ משרד האוצר הצדיק את החלטתו להעלות את מחירי הדלק (בין היתר) בשיקולים רחבים, כגון איכות הסביבה.

אשרינו שהתברכנו במקבלי החלטות עשויים ללא חת, ששיקולי איכות הסביבה חשובים בעיניהם עד כדי כך שמוכנים הם לקבל החלטות בלתי פופולאריות, ובלבד שפחמן חד-חמצני ייגלה מישראל.

◆ הנימה הסרקסטית, השזורה כחוט השני ברשימה זו, מקורה בתסכול שחשתי, ביום 25.11.2009, כאשר השתתפתי – כנציג לשכת רואי חשבון בישראל – בדיון שהתקיים בוועדת הכספים של הכנסת.

◆ בדיון האמור נבחנו, בין היתר, השינויים המוצעים דאז בשווי השימוש ברכב (שהתקבלו, בסופו של דבר) ולהלן עיקרי הדברים שהשמעתי באותו דיון (כאמור, ביום 25.11.2009):

◆ "...אני מצטער שאנחנו שופכים מים צוננים. ראשית, יש לנו התנגדות עקרונית לתקנות. כולנו צריכים לדעת שהעיוות הוא בתקנות, ולא בפקודת מס הכנסה. הפקודה קובעת, כי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יכול להתקין תקנות בדבר שווי השימוש ברכב, המהווה טובת הנאה של העובד.

בתקנות קיימים שלושה עיוותים קשים ביותר:

◆ העיוות הראשון, הוא שאין כל הבחנה בין עובד שצריך להשתמש ברכב הצמוד לצרכי העבודה, לבין עובד שכלל לא משתמש ברכב לצרכי העבודה.

◆ העיוות השני, הוא בכך שלא ניתן כלל עידוד לעובד הממעט בנסיעות פרטיות. יש עובדים שמרבים לעשות ברכב שימוש לצרכי העבודה וממעטים להשתמש בו לצרכים פרטיים (ובמיוחד שומרי שבת), ויש עובדים שנוסעים עשרות אלפי ק"מ בשנה, בעיקר לשימושים פרטיים מובהקים, וכולם משלמים אותו דבר.

◆ העיוות השלישי הוא, שגם בגין רכב חדש וגם בגין רכב ישן, משומש אפילו פגום – נקבע שווי שימוש בסכום זהה.

◆ ברצוני להקריא משפט מתוך פסק הדין של השופטת שולמית וסרקרוג (עמ"ה 06/872; נ.ה.). שניתן רק לפני כשבועיים בעניין עיריית נהריה.

בין היתר, ציטטה השופטת רשימה של פרופ' אדרעי, שאמר: "תקנות מס הכנסה בנושא רכב צמוד שרירותיות ומעודדות בזבוז. המצב היום אינו מהימן, שעה שעובדים רבים משתמשים ברכב הצמוד רק לצרכי עבודתם, כגון כדי להגיע לפגישות או לנסיעות עסקיות, אך משלמים סכומי מס גבוהים, ואינם רשאים לנכות את ההוצאה לצרכי מס".

עבר בעייתי במע"מ לא מונע רישום אדם כעוסק מורשה
ע"מ 10-05-34136 בוקובה נ' מנהל מס ערך מוסף – אשדוד
ירון הרוש, עו"ד

כשילת זכות היסוד שלו לחופש העיסוק, זאת הואיל ועפ"י סעיף 52 (א). המדובר כידוע בחובה שהפרתה עלולה לעלות אפילו כדי עבירה פלילית עפ"י סעי' 117 (א) לחוק. לאור זאת, סמכויותיו של הממונה שלא לרשום עוסק מכוח העילות המפורטות בסעיפים 52 (ג) ו-52 (ד) לחוק, תתפרשנה בצמצום הנדרש והמתבקש לענין הפעלת סמכות מנהלית שתוצאותיה פגיעה בזכות היסוד של חופש העיסוק. "אי החוקיות" בה עוסק הסעיף הינה אי החוקיות של העיסוק בו מתעתד מבקש הרישום לעסוק. לדוגמא, הימורים, עסקי זנות, רכוש גנוב וכד'. אין ענינה בעיסוק שהוא חוקי ובחששו. של הממונה שמא העוסק לא יעמוד בחובותיו כעוסק עפ"י חוק מע"מ במהלך הפעלת עסקו החוקי.

◆ בנוסף, קבע ביהמ"ש, כי ניתן להקיש בין הוראת סעיף 52 (ג) דנן להוראת סעיף 3 לחוק העמותות, ובסמכות רשם העמותות שלא לרשום עמותה "אם יש יסוד סביר למסקנה כי העמותה תשמש מסווה לפעולות בלתי חוקיות". זאת ועוד, בסעיף 52 (ד) לחוק מע"מ נקבעה במפורש סמכותו של הממונה בענין רישום עוסק שהורשע בעבר בעבירות מסוימות לפיו רשאי המנהל לדרוש ערבות להנחת דעתו כתנאי לרישום כאמור מאדם אשר הורשע בחמש השנים שלפני המועד שבו הגיש בקשה לרישום לפי סעיף זה בפסק דין חלוט, לפי סעיפים 117 (א) (3) (5) (6) או (ב) ולא שילם את חוב המס נשוא כתב האישום.

◆ בענייננו, המערער הורשע אמנם בעבר (בשנת 1995 ובשנת 1997) בעבירות לפי חוק מע"מ, אולם המדובר בהרשעות שחלפו הרבה למעלה מ-5 שנים מנתינתן ועד להגשת הבקשה. זאת גם זאת, סירובו של סגן הממונה לרישום לא הסתמכה על הוראת סעיף 52 (ד) אלא על פי סעיף 52 (ג) לחוק מע"מ. לפיכך, פרשנותו זו של סגן הממונה מוטעית כאמור לעיל ומנוגדת לפרשנות המילולית ההקשרית והתכליתית של הוראות סעיף 52 בכלל וסעיף 52 (ג) בפרט. סמכות המנהל שלא לרשום עוסק עפ"י סעיף 52 (ג) איננה מנוף או אמצעי מינהלי לאכיפת תשלום חובות עבר למע"מ. שכן זו משורה למגבלות ולתנאים המפורטים בסעיף 52 (ד) לחוק ובאלה בלבד.

◆ סוף דבר, ביהמ"ש קבע, כי החלטת המשיב לפיה סירב לרשום את המערער כעוסק הינה החלטה שגויה, שלא בסמכות, והיא בטלה מעיקרה. אשר על כן הוחלט לקבל את הערעור, ולהורות למשיב לרשום את המערער כעוסק וזאת רטרואקטיבית מיום הגשת בקשתו של המערער להירשם.

התוצאה:

◆ הערעור התקבל

ניתן ביום 1.2.2011

ב"כ המערער: עוה"ד קורין מהצרי

ב"כ המשיב: עוה"ד מרים פורת, פמ"ד אזרחי

◆ הסוגיה העיקרית העומדת בבסיס פסק הדין הינה, האם חרג סגן הממונה האזורי של מע"מ אשדוד מסמכותו שבסעיף 52 (ג) לחוק מס ערך מוסף, כאשר דחה את בקשת המערער לרשום כעוסק מורשה בטענה, כי קיים יסוד סביר לחשוש שהמבקש יעסוק בעתיד בפעולה בלתי חוקית.

◆ בשנים 1987-1995 היה המערער רשום כעוסק מורשה בתחום החשמל. תיק העוסק התנהל במשרדי מע"מ בבאר שבע. במהלך השנים 95-1993 לא הוגשו תשעה דוחות תקופתיים, בשל כך הועמד פעמיים לדין פלילי, הורשע, ודינו נגזר למאסר על תנאי ולתשלומי קנסות. בעקבות כך סגר המערער את תיקו במע"מ, בתחולה רטרואקטיבית מ-1.5.95. בגין הדוחות שלא הוגשו והמס שלא דווח נותר כאמור חוב קרן בסכום של 4,033 ₪ ועליו נצברו ריבית והצמדה בסכום של 9,736 ₪.

◆ בשנת 2008 החליט המערער לפתוח את עסקו מחדש, הפעם באזור אשקלון ופנה לרואת חשבון שתפעל לרישום כעוסק מורשה. רואת החשבון הודיעה, כי טפסי הרישום הוגשו ואף הונפקו אישורי מס הכנסה לצורך ניכוי מס במקור ואישור מע"מ על ניהול פנקסי חשבונות. בנוסף, החל המערער לדווח מאז ראשית 2008 דיווחים תקופתיים למע"מ. בסוף 2009 התברר למערער, כי למעשה לא נרשם כלל כ"עוסק מורשה" וכי דוחותיו התקופתיים, החל מתחילת 2008 היו בנוהל של "דוחות מאולצים". בעקבות כך פנה המערער לממונה מע"מ באשדוד בבקשה לרשמו כעוסק מורשה עפ"י סעיף 52 (א) ו-52 (ב) לחוק, אולם בקשתו נדחתה ומכאן הערעור המבוקש שהוגש לפי סעיף 64 (א) לחוק.

◆ **לטענת המערער**, הממונה חרג בהחלטתו מסמכותו שבסעיף 52 (ג) לחוק. לטענתו, סמכות הממונה על פי אותו הסעיף ענינה בהימנעות מרישום כעוסק של מי אשר מתקיים יסוד סביר לחשוש שיפעל בעסקו בפעולות בלתי חוקיות. המדובר ב"אי חוקיות" של פעילות העוסק שרישום מתבקש. בעניין המערער דנן הממונה לא טען ואיננו טוען, כי סוג או אופי עיסוקו (עבודות חשמל) בלתי חוקי או, כי קיים יסוד סביר לחשוש לאופי עיסוק שכזה.

לטענת המשיב, מי אשר נכשל בעבר במילוי חובותיו עפ"י חוק מע"מ, נמנה גם הוא על אלה ש"עיסוקם בלתי חוקי" – כמובן הדברים בסעיף 52 (ג) לחוק.

בימ"ש המחוזי בב"ש – כב' הנשיא יוסף אלון:

◆ ביהמ"ש קבע, כי בסעיף 52(א) נקבעה חובתו של "עוסק" דהיינו "מי שמוכר נכס או נותן שרות במהלך עסקיו" כהגדרת סעיף 1 ברישום במע"מ. לצד חובה זו קמה לו זכותו עפ"י ס"ק 52 (ב) להירשם כעוסק במע"מ. "רשותו" זו של העוסק מהווה מצידו השני של המטבע את חובת הממונה לרשמו. חובה המתבקשת מלשון הסעיף וכן מתוך העובדה הפשוטה, כי סירוב לרשום עוסק כמוהו

לא די בנימוק שביתת הפרקליטים למתן הארכת מועד
בש"א 56/11 מדינת ישראל - המכס נ' הוליס תעשיות בע"מ
 ירון הרוש, עו"ד

◆ שיקול נוסף אותו בחן בית המשפט הינו לעניין תקופת הארכה המבוקשת. **המבקשת עתרה**, כי יינתן לה פרק זמן של 60 ימים כדי לשקול הגשת ערעור. נטען, כי רשות המיסים סבורה שיש לערער על פסק-הדין של בית המשפט המחוזי, וכי פרקליטות המדינה נוטה להסכים לדעה זו אך טרם הספיקה לגבש מסקנה סופית (בשל השביתה).

◆ **בית המשפט מצא לנכון להבהיר**, כי הארכת מועד לתקופה כה ארוכה של 60 ימים אין לה הצדקה במקרה מעין זה. אולם אין לשלול גישה זהירה ומושכלת מצד המדינה בטרם הגשת הליכי ערעור, וככלל, בעלי-דין (והמדינה בכלל זה) נדרשים לשקול את הטעון שקילה במסגרת פרק הזמן הקבוע בדין להגשת ערעור, ואם חלף המועד להגשת ערעור מסיבה מסוימת (כמו בענייננו), נדרשת זריזות מיוחדת. **בית המשפט הזכיר**, כי קביעת גבול של זמן להגשת הליכי ערעור נועדה להגן לא רק על אינטרס ההסתמכות אלא גם על אינטרסים אחרים ובהם הצבת גבול להתמשכות ההליכים, חיזוק היציבות והוודאות המשפטית, ושמירה על שוויון בין כלל המתדיינים.

◆ שיקול נוסף בעל חשיבות לצורך הבקשה הוא סיכויו הלכאוריים של הערעור, ועוצמת הפגיעה באינטרס הציבורי אם לא תינתן הארכת המועד המבוקשת. אשר לסיכויי הערעור, בית המשפט לא ראה להביע עמדה לכאן או לכאן בעניין זה. והסתפק בכך שמדובר בהליך של ערעור בזכות, וכי המבקשת חפצה להניח לפני בית משפט שאלה משפטית-פרשנית בתחום דיני המס שעשויה להיות לה, על פני הדברים, נפקות כלכלית לא מבוטלת והשלכות רוחב החורגות מהמקרה הספציפי.

◆ לאור כל האמור **בית המשפט הגיע למסקנה**, כי התוצאה הראויה והמאוזנת במקרה זה היא מתן הארכת מועד להגשת ערעור עד ליום 6.2.2011 קרי תוך 7 ימים, וחיוב המבקשת בהוצאות המשיבה בגין הבקשה שלפניי בסכום של 4,000 ₪.

התוצאה:

◆ הבקשה נתקבלה בחלקה
ניתן ביום 30.01.2011

◆ לבית המשפט הוגשה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי בירושלים, שבו נתקבלה תביעה שהגישה המשיבה להשבה בגין מכס ששילמה ביתר. המבקשת (מדינת ישראל – רשות המיסים – אגף המכס) עותרת להאריך את המועד להגשת הערעור בנימוק, כי שביתת הפרקליטים מנעה את האפשרות להגיש ערעור במועד הקבוע בדין.

ביהמ"ש העליון בירושלים כבוד הרשם גיא שני:

◆ **בית המשפט קבע**, כי בבחינת נסיבות המקרה, "הנחת העבודה" היא, כי הנימוק של שביתת הפרקליטים אינו מוביל מניה וביה למתן הארכת מועד. אולם בית המשפט סבור, כי קיימים מספר שיקולים אשר מטילים דווקא את הכף לטובת קבלת הבקשה באופן חלקי ובכפוף לפסיקת הוצאות. זאת בשל העובדה, כי פסק-הדין הומצא לפרקליטות ביום 11.11.2010, קרי ימים ספורים לפני פרוץ השביתה (ביום 16.11.2010). שביתת הפרקליטים נמשכה עד ליום 29.12.2010 וכך "בלעה" למעשה את כל תקופת הזמן שנקצבה בדין להגשת ההליך. משמעות הדבר היא שהשביתה יצרה מחסום להגשת ההליך במועד.

◆ יצוין כי, בה בעת, בתוך תקופת השביתה, ניתנה הודעה בדבר הכוונה להגיש ערעור. כך, ביום 26.12.2010, קרי: בטרם שחלף המועד להגשת ערעור, הודע למשיבה בדבר הרצון לערער על פסק הדין ובדבר הכוונה להגיש בקשה להארכת מועד לאחר תום השביתה. אומנם לדעת בית המשפט אין בעובדה זו כשלעצמה כדי להוביל להארכת מועד אוטומטית, אולם בכל הנוגע לבחינת עוצמת הפגיעה בצפייתו של בעל-הדין שכנגד לסופיות ההליך, אין ספק, כי מתן הודעה מראש מהווה שיקול רלוונטי בבקשה להארכת מועד, שכן יש בהודעה מעין זו בכדי למזער את הפגיעה באינטרס ההסתמכות של הצד שכנגד. כך בפרט כאשר השביתה הסתיימה ימים ספורים לאחר מתן הודעה זו, והמדינה לא השתתתה בהגשת הבקשה להארכת מועד.

◆ אם כך, נראה כי בשיקולי בית המשפט חוברים יחד מספר נתונים הגורעים מן הפגיעה באינטרס ההסתמכות של המשיבה ומציפייתה לסופיות ההליכים. ראשית, הגשת הודעה מבעוד מועד לגבי הכוונה לערער (ולהגיש בקשה להארכת מועד לצורך כך). שנית, סיום השביתה בסמוך לאחר מתן הודעה זו. ושלישית, הגשת בקשה להארכת מועד בסמוך לאחר סיום השביתה.

הפחתת שכ"ט בתובענה ייצוגית נגד רשות המסים שנדחתה ע"מ 2395/07 אכדיה סופטוור נ' מ"י – מנהל המכס ומס בולים. ויקטור עטיה, עו"ד (רו"ח)

אם בכלל. המדינה הבהירה כי החלטתה על הפסקת הגבייה הייתה פועל יוצא של ביטול החוק בעניין מס בולים, ולא נתקבלה על רקע הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית.

בית המשפט העליון – כב' השופטת א' פרוקצ'יה :

◆ ביהמ"ש מציון, כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב, דרך כלל, בשיעורי שכ"ט שנקבעו בהליכים רגילים בידי הערכאה הדיונית, אלא אם נפלו אגב כך טעות משפטית או פגם יסודי אחר המצדיקים התערבות שכזו. כלל זה יפה גם לעניין תובענות ייצוגיות והוא חל הן ביחס לשכ"ט והן ביחס לגמול לתובע המייצג אך במקרה זה, פסיקת גמול מיוחד לתובע מייצג ושכ"ט לבא כוחו בערכאה קמא, חורג מהשיעורים הראויים במידה כזו המצדיקה את התערבותו.

◆ ביהמ"ש ציון שיקולים כגון: ראשית, מאחר ושאלת חוקיות הגבייה של מס על תשלומי מע"מ לא הוכרעה לגופה במסגרת הדיון הנוסף, הרי שתביעות ההשבה על גביית יתר ביחס למיסי העבר אינן חד-משמעיות, ולכן יש בכך כדי להקהות את חשיבותה הציבורית של התובענה הייצוגית ואת משקל התועלת הציבורית הנגזרת ממנה. שנית, מטבע הדברים, תובענה ייצוגית, שבקשת אישור בגינה נדחית עקב הודעת המדינה על הפסקת גבייה, אינה כרוכה בהשקעת משאבים גדולה, בדומה לזו המתחייבת בתובענה המתנהלת לגופה. שלישית, ההשקעה המקצועית שנדרשה בעניין זה לצורך הכנת התובענה הייצוגית, לא חייבה מאמץ מיוחד, שכן התובענה הסתמכה כל כולה על הלכת שיכון ובינוי וממילא לא הצריכה השקעה מקצועית מרובה. רביעית, מבחינת התועלת הציבורית בהגשת התובענה יש לזכור, כי בצד התובענה שהגישו המערערות, נמצאו תביעות נוספות להשבה שהוגשו להגשמת אותה תכלית. ניתן להניח, כי אין לזקוף את מלוא התועלת שנצמחה לציבור מהפסקת הגבייה לזכות תובענה זו בלבד. חמישית, יש לנהוג זהירות בכספי ציבור המשולמים כגמול ושכר טרחה על ידי הרשות הציבורית.

התוצאה:

◆ ביהמ"ש דחה את ערעור המערערות, וקיבל באופן חלקי את ערעורה שכנגד של המדינה, וקבע כי הגמול המיוחד שישולם למערערות יעמוד על 50,000 ₪, ואילו שכר הטרחה לבאי כוחן יעמוד על סך 50,000 ₪, וזאת במקום הסכומים שנפסקו למערערות בידי בית משפט קמא.

ניתן ביום 27.12.10

ב"כ המערערות: עו"ד תומר ריטרסקי, עו"ד אבנר רון

ב"כ המשיב: עו"ד יורם הירשברג

◆ בשנת 2003 נקבע בפס"ד, מנהל המכס ומס בולים נ' שיכון ובינוי אחזקות בע"מ, כי אין לגבות מס בולים ביחס לרכיב מס ערך מוסף (מע"מ).

ביום 27.4.06, הגישו המערערות לבימ"ש קמא בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המדינה, בגין גביית מס בולים על רכיב המע"מ בעסקאות.

ביום 31.8.06, הודיעה המדינה בהתאם לסעיף 9(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, כי החליטה לחדול מכאן ואילך מגביית מס בולים על רכיב המע"מ בעסקאות, גם בהתייחס לעסקאות עבר. על כן, על פי סעיף 9(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, ונוכח הודעת המדינה על הפסקת גביית המס כאמור, הבקשה להגשת תובענה ייצוגית נדחתה. בנסיבות אלה, ביקשו המערערות, כי ביהמ"ש יפסוק לזכותן גמול מיוחד לתובע מייצג, ושכ"ט לבא כוח מייצג, בהתאם להוראת סעיף 9(ג) לחוק תובענות ייצוגיות. ביהמ"ש (קמא) קבע, כי המדינה תשלם למערערות גמול לתובע מייצג בסך 200,000 ₪ ושכ"ט לבאי כוח המערערות בסך 300,000 ₪. המערערות הגישו ערעור על גובה הסכומים שנפסקו בטענה כי מדובר בסכומים נמוכים.

◆ המדינה, בערעור שכנגד, טוענת כי לא היה כלל מקום לפסוק גמול מיוחד ו/או שכ"ט או לחילופין להפחיתם במידה ניכרת, ולהעמידם על סכומים סמליים בלבד.

◆ המערערות טוענות, כי בפסק הדין קמא לא ניתן משקל מספיק לשיקולים של אינטרס הציבור בקביעת שיעורי הסכומים לגמול מיוחד ולשכ"ט. לדבריהן, התועלת הציבורית שצמחה מהודעת מנהל המכס על הפסקת הגבייה של מס בולים מתבטאת בחסכון כספי לציבור הנאמד במיליארדי שקלים. כמו כן, עתה יכולים הנפגעים מגביית היתר של המדינה לתבוע ממנה השבה של סכומים ששולמו ביתר, אותם סירבה להשיב עד כה, ובכך גדלה עוד התועלת לציבור. יש גם להתחשב בסיכון שנטלו על עצמם המערערות ובאי כוחן בהגשת הבקשה לאישור התובענה וכן בכך, כי נוכח חסרון הכיס הזניח מגביית היתר לכל פרט בציבור, סביר להניח כי פרטים בציבור לא היו טורחים להביא את עניינם בפני ביהמ"ש, אלא באמצעות תובענה ייצוגית.

◆ לטענת המדינה המשך גביית מס בולים על סכומי מע"מ בעסקאות לאחר מתן הלכת שיכון ובינוי היה כדיון, מאחר וביהמ"ש העליון לא הכריע בסוגיה זו לגופה בדיון הנוסף שערך. המדינה מדגישה, כי המערערות הלכו בתלם השיפוטי שנחרש קודם לכן בהלכה הפסוקה, וכל פועלן מצטמצם ליישום ההלכה שנפסקה בעניין שיכון ובינוי, והכנת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לכך. המערערות לא עמדו בפני כל סיכון שתביעתן תידחה לגופה והן תחויבנה בהוצאות, זאת מאחר שבקשתן לאישור התבססה כל כולה על הלכה שיצאה מביהמ"ש העליון. יתר על כן, בהגשת הבקשה לאישור לא הביאו המערערות כל תועלת לקבוצה אותה ייצגו, ותרומתן לתועלת הציבור בכללותו הייתה מזערית,

כתב אישום חמור כנגד חברת אשבל

פרקליטות מחוז ירושלים, באמצעות עו"ד דן בהט, הגישה ביום 3.2.11 לביהמ"ש המחוזי בירושלים כתב אישום העוסק בביצוע עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד בהיקף של מעל מאה מליון ₪ וכן עבירות מרמה וזיוף כלפי רשויות המס בהיקף של עשרות מיליוני ₪. מדובר בעבירות שבוצעו בחברת **אשבל טכנולוגיות בע"מ**, חברת תוכנה ישראלית העוסקת בפיתוח ובשיווק תוכנות מחשב. כתב האישום הוגש נגד **יוסף שחם**, ממקימי החברה, מנהלה ובעל מרבית מניותיה ונגד **נאוה אנוש**, מנהלת הכספים והחשבת בחברה. עבירות המס המיוחסות לנאשמים כוללות השמטת הכנסות, ניפוח הוצאות, אי ניכוי מס במקור, דיווחים כוזבים, העלמת מס בתשלום משכורות, משיכות אישיות, דיווח כוזב בהצהרת הון, דיווח כוזב בדיווח על עסקת מקרקעין, זיוף מסמכים ומרמה בעת ביקורת מס הכנסה. להגשת כתב האישום קדמה חקירה מורכבת וארוכה של **משרד חקירות מס הכנסה ירושלים**, בשיתוף ובליווי פרקליטות מחוז ירושלים פלילי ואזרחי. כתב האישום הוגש במסגרת הסדר אליו הגיעו הצדדים, אשר לפיו, בין היתר, הובטח תשלום מס בהיקף של מיליוני ₪ לאוצר המדינה.

ועדת הכספים נגד העברת מידע

ביום 1.2.2011, נערך דיון בוועדת הכספים בהצעת החוק שנועדה לאפשר העברת מידע מקוון בין רשות המסים למשרד התמ"ת ח"כ **משה גפני (יהדות התורה)**, אמר במהלך הדיון, כי ההצעה היא מאוד בעייתית ומדובר במדרון חלקלק, שיביא לכך שאנשים רבים ייודעו למצבם הכלכלי של מבקשי הטבות מהתמ"ת, כגון הנחות במעונות יום וכד'. לדברי גפני, החשש מהפגיעה החמורה בפרטיות, הביא בתחילה לפיצול מחוק ההסדרים ואחר-כך, להוצאת הרשויות המקומיות מהחוק. עוד אמר גפני, שהחדירה לפרטיות הופכת לבלתי נסבלת, בין השאר, מכיוון שגם משרדים אחרים מספקים שירותים שניתן לקבל עבורם הנחות "ואם נאפשר העברת מידע בין רשות המיסים לתמ"ת, תהיה דרישה לכך, גם במשרדי ממשלה אחרים. הדבר יביא לכך, שחשבונות הבנק של אנשים מהשכבות החלשות, יהיו פתוחים לכל". בסיכום, קרא גפני לנציגי התמ"ת, משרד המשפטים והאוצר, למצוא דרכים חלופיות לבחינת בקשות לקבלת הטבות, כאלו "שיעמדו באמות המידה הדמוקרטיות".

עו"ד הורשע בהעלמת כ- 8.5 מיליון ₪

עו"ד שלמה וולד מחיפה ושלוש חברות בניהולו, הודו והורשעו (1.2.11) בבימ"ש השלום בחיפה, כב' סגנית הנשיא השופטת א.קנטור, בהעלמת מסים בסך של כ- 8.5 מיליון ₪. ההרשעה הינה בגין שלושה כתבי אישום שהוגשו נגד הנאשם ע"י רשות המסים בישראל, המחלקה המשפטית מחוז צפון באמצעות עו"ד **ענבל הוכמן**, בשל עבירות של מסירת ידיעה כוזבת (אי דיווח עסקאות) במטרה להתחמק מתשלום מס וכן בגין תיק חקר המתנהל נגדו במשרד חקירות מע"מ חיפה. הנאשמים לא דיווחו בדוחות תקופתיים במספר שנות מס על מלוא העסקאות. הפרש העסקאות עומד על 614,403 ₪. כמו-כן, בדוחות תקופתיים שהגישו הנאשמים בין התאריכים 3/04 - 6/08, לא דווח על מלוא העסקאות, הפרש העסקאות עומד על 728,762 ₪. סה"כ קרן מס פלילי: 214,462 ₪. כמצוין בכתב האישום שהוגש נגד חברת **ואלדקס, חברת ש.ולד** והנאשם, הפרש העסקאות שלא דווחו בדוחות תקופתיים בשנים 2002 - 2003 הינו בסך 3,885,904 ₪. כמו-כן, הפרש העסקאות שלא דווחו במהלך 1/02 - 2/04 הינו בסך 2,177,779 ₪. סה"כ קרן מס פלילי 1,063,192 ₪. כמצוין בכתב האישום שהוגש נגד חברת **ניגרסקו** והנאשם הפרש העסקאות שלא דווח בדוחות תקופתיים בין 8/03 - 3/04 הינו בסך 337,732 ₪. סך קרן מס פלילי 60,792 ₪. לפי תיק החקר, מדובר בעבירות משנת 2010 של אי דיווח עסקאות, אי הוצאת חשבוניות וקיזוז תשומות ללא אסמכתאות. סכום החיוב הוא כ- 6.8 מיליון ₪. (ת.פ 12227-08-10 מדינת ישראל נ' **ואלדקס** (אחזקות 1995) בע"מ ואח')

טבע נגד רשות המסים

תביעה בסכום של כ-7 מיליון שקלים הוגשה ע"י חברת **טבע** לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד רשות המיסים. טבע טוענת בכתב התביעה שרשות המס מחשבת את החזרי המס בשנות דיפלציה בשונה משיטת החישוב בזמן אינפלציה - ובכך פוגעת בהכנסות החברות והפרטים. בכתב התביעה נטען שהמסים שהרשות גובה אינם מגלמים מצב של דיפלציה (ירידת מחירים), ואילו כשהרשות נדרשת להחזר מס היא כן מתחשבת בירידת מחירים. המשמעות - אין אחידות בשיטת החישוב באופן שפוגע בחברות ובפרטים. **התביעה הוגשה ע"י עורכי הדין צבי וולפסון ויובל ישי**

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416; פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הולבנטי
 טל. 03-6966733, פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.